

Bruxelles, den 17. april 2019
(OR. en)

8638/19

**Interinstitutionel sag:
2018/0128(NLE)**

**EDUC 211
CULT 73
JEUN 58
SOC 317**

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	7922/19
Komm. dok. nr.:	9229/18 + ADD 1
Vedr.:	Forslag til RÅDETS HENSTILLING om en samlet tilgang til sprogundervisning og sprogindlæring - <i>Vedtagelse</i>

Uddannelsesudvalget har gennemgået ovennævnte forslag til Rådets henstilling med henblik på vedtagelse heraf på samlingen i Rådet for Uddannelse, Ungdom, Kultur og Sport den 22.-23. maj 2019. Alle delegationer kan nu tilslutte sig teksten.

De Faste Repræsentanternes Komité anmodes derfor om at forelægge Rådet teksten til vedtagelse og efterfølgende offentliggørelse i EU-Tidende.

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om en samlet tilgang til sprogundervisning og sprogindlæring

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 165 og 166,

som henviser til forslag fra Europa-Kommissionen, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) I meddelelsen "Styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur"¹ beskriver Europa-Kommissionen en vision om et europæisk uddannelsesområde, hvor inklusiv uddannelse og forskning af høj kvalitet ikke hæmmes af landegrænser, hvor det at tilbringe en periode i en anden medlemsstat for at studere, lære eller arbejde er blevet standarden, hvor det at tale to sprog ud over ens modersmål er blevet langt mere udbredt, og hvor folk har en stærk identitetsfølelse som europæere og en bevidsthed om Europas fælles kulturelle og sproglige arv og dets mangfoldighed.

¹ COM(2017) 673 final.

- (2) På det uformelle arbejds møde på topmødet i Göteborg om fair job og vækst drøftede stats- og regeringscheferne den rolle, som uddannelse og kultur spiller for Europas fremtid. Det Europæiske Råds konklusioner af 14. december 2017² opfordrer medlemsstaterne, Rådet og Kommissionen til i overensstemmelse med deres respektive beføjelser at fremme arbejdet på dette område.
- (3) Det Europæiske Råd opfordrer i de konklusioner, der blev vedtaget den 15.-16. marts 2002 i Barcelona, til, at der gøres en yderligere indsats på uddannelsesområdet for at forbedre "beherskelsen af grundlæggende færdigheder, navnlig ved at der i en meget tidlig alder undervises i mindst to fremmedsprog".
- (4) Læse- og skrivekompetence og flersproget kompetence er defineret blandt de otte nøglekompetencer i Rådets henstilling om nøglekompetencer for livslang læring³.
- (5) Flersproget kompetence⁴ er kernen i visionen om et europæisk uddannelsesområde. I en situation med stigende mobilitet med henblik på uddannelse og arbejde i Unionen, øget indvandring fra tredjelande til Unionen og det overordnede globale samarbejde må uddannelsessystemerne genoverveje udfordringerne i forbindelse med undervisning og indlæring af sprog og de muligheder, der er forbundet med Europas sproglige mangfoldighed.
- (6) Mere og bedre sprogindlæring og -undervisning kan styrke den europæiske dimension på uddannelsesområdet. Det kan fremme udviklingen af en europæisk identitet i al dens mangfoldighed som et supplement til lokale, regionale og nationale identiteter og traditioner samt en bedre forståelse af Unionen og dens medlemsstater. Flersproget kompetence giver en bedre forståelse af andre kulturer og bidrager dermed til udviklingen af medborgerskab og demokratiske kompetencer.

² EUCO 19/1/17 REV 1.

³ EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1.

⁴ Mens Europarådet på engelsk anvender udtrykket "plurilingualism", når det omtaler flersprogethed hos enkeltpersoner, anvendes udtrykket "multilingualism" i Den Europæiske Unions officielle dokumenter til at beskrive både individuelle kompetencer og samfundsforhold. Dette skyldes til dels de vanskeligheder, der er forbundet med at skelne mellem "plurilingual" og "multilingual" på andre sprog end engelsk og fransk.

- (7) Næsten halvdelen af Europas borgere⁵ oplyser, at de ikke kan føre en samtale på andre sprog end deres førstesprog⁶. Manglende flersproget kompetence medfører vanskeligheder og hindrer en meningsfuld udveksling mellem offentlige administrationer og enkeltpersoner, navnlig i grænseregioner⁷.
- (8) Kun fire ud af ti lærende inden for uddannelse på sekundærtrinnet opnår et niveau som "uafhængig bruger" på deres første fremmedsprog, hvilket indikerer, at de kan føre en simpel samtale. Kun en fjerdedel opnår dette niveau på deres andet fremmedsprog⁸. En sammenlignende analyse af sprog inden for uddannelse har vist, at de fleste medlemsstater har udfordringer med at sikre passende læringsresultater på sprogområdet. Udfordringerne findes i alle uddannelsessektorer, men er særligt store inden for erhvervsuddannelse, hvor der lægges mindre vægt på sprogindlæring.
- (9) Begrænset flersproget kompetence er stadig en af de største hindringer for at kunne udnytte mulighederne i europæiske uddannelses- og ungdomsprogrammer. Omvendt vil bedre flersproget kompetence sætte folk i stand til i højere grad at udnytte mulighederne på det indre marked, f.eks. den frie bevægelighed for arbejdstagere, og træffe mere informerede beslutninger om muligheder i andre EU-lande.
- (10) Flersproget kompetence giver konkurrencemæssige fordele for både virksomheder og jobsøgende, hvis den indgår i et bredere sæt af nødvendige færdigheder. Der er positiv sammenhæng mellem færdigheder i fremmedsprog og sandsynligheden for at være i beskæftigelse. Resultaterne af den seneste undersøgelse af efter- og videreuddannelse (CVTS 2016) viser imidlertid, at kun 7,9 % af virksomheder (der tilbyder uddannelse til deres ansatte) sender deres ansatte på sprogkurser (fra 22,1 % i Slovakiet til 0,5 % i Irland).

⁵ Europæerne og deres sprog – resumé af en særlig Eurobarometerrapport fra 2012.

⁶ Førstesprog: det sprog, der tilegnes og anvendes i den tidlige barndom (omtrent før to- eller treårsalderen), hvor den menneskelige sprog evne først udvikles. Denne term foretrækkes frem for modersmål, som ofte er uhensigtsmæssig, da førstesproget ikke nødvendigvis kun er moderens sprog.

⁷ Meddelelse fra Kommissionen om fremme af vækst og samhørighed i EU's grænseregioner (COM(2017) 534).

⁸ Europa-Kommissionen (2012) – resumé af den første europæiske undersøgelse af sproglige kompetencer.

- (11) Folk har brug for det rette sæt af færdigheder og kompetencer, hvis den nuværende levestandard, en høj beskæftigelsesrate og social samhørighed skal opretholdes i morgendagens samfund og arbejdsunivers. Tilegnelse af bedre flersproget kompetence kan understøtte øget mobilitet og samarbejde i Unionen. Dette er også afgørende for at sikre fuld integration af indvandrerbørn, -studerende og -voksne.
- (12) I et samfund, der bliver stadig mere mobilt og digitalt, er der behov for at udforske nye læringsmetoder. Navnlig den digitale udvikling gør det muligt at lære flere og flere sprog, der kan anvendes uden for klasseværelser og undervisningsplaner. De nuværende vurderingsprocedurer afspejler ikke til fulde denne udvikling.
- (13) Det første princip i den europæiske søjle for sociale rettigheder fastsætter, at alle har ret til inkluderende uddannelse og livslang læring af høj kvalitet med henblik på at bevare og tilegne sig færdigheder, der giver mulighed for fuld deltagelse i samfundslivet og vellykkede overgange på arbejdsmarkedet. Flersproget kompetence er en af de vigtigste kompetencer, som kan fremme beskæftigelsesegnethed, personlig udfoldelse, aktivt medborgerskab, interkulturel forståelse og social inklusion; den defineres som "evne til at anvende forskellige sprog på en passende og effektiv måde til kommunikation".
- (14) Mere end halvdelen af medlemsstaterne anerkender officielt regionale sprog og mindretalssprog inden for deres grænser til retlige eller administrative formål, herunder nationale tegnsprog. Flere af disse sprog rækker ud over nationale grænser. Indvandrer- og flygtningebefolkningernes sprog fuldender det sproglige billede i Europa.
- (15) Skoler bliver i stigende grad opmærksomme på behovet for at sikre, at alle børn, uanset deres baggrund og førstesprog, tilegner sig et meget godt niveau på det sprog, der undervises på, eventuelt gennem særlige støtteforanstaltninger. Dette understøtter lighed og lige muligheder og mindsker risikoen for skolefrafald.

- (16) Sproglig bevidsthed i skoler kan omfatte bevidsthed om forståelse af alle elevers læse- og skrivefærdigheder og flersprogede kompetencer, herunder kompetencer i sprog, der ikke undervises i i skolen. Skoler kan skelne mellem forskellige niveauer af nødvendig flersproget kompetence afhængigt af kontekst og formål, og som svarer til den enkelte lærendes omstændigheder, behov, evner og interesser.
- (17) Manglen på lærere inden for visse fagområder, blandt andre moderne fremmedsprog, nævnes som en udfordring i over halvdelen af uddannelsessystemerne i Den Europæiske Union, og flere medlemsstater har indført reformer eller incitamenter for at tackle manglen på sproglærere. Disse reformer og incitamenter kan omfatte stipendier for at tiltrække færdiguddannede med anden erhvervserfaring til lærer- eller meritlæreruddannelsesprogrammer.
- (18) Initiativer til forbedring af nøglekompetencer i skoleuddannelsen, herunder ved bedre at sammenknytte erfaringer fra det virkelige liv med akademisk læring ved hjælp af digitale teknologier og ved at støtte innovation i skoler, har styrket fokuset på læringsresultater. De har også støttet tilegnelsen af flersproget kompetence.
- (19) Integreret indholds- og sproglæring, dvs. undervisning i fag på et fremmedsprog, og digitale værktøjer og onlineværktøjer til sprogindlæring har vist sig effektive for forskellige grupper af lærende. Sproglærere i hele Europa kan drage fordel af løbende faglig udvikling ved både at opdatere deres digitale kompetencer og lære, hvordan de bedst kan understøtte deres undervisningspraksis ved hjælp af forskellige metoder og nye teknologier. En fortegnelse over åbne uddannelsesressourcer kan støtte dem i forbindelse med dette, idet der tages hensyn til arbejdet i Europarådet.

- (20) Forskellige initiativer i Europa har støttet definitionen og udviklingen af flersproget kompetence. Den fælles europæiske referenceramme for sprog støtter indlæring af og undervisning i alle sprog som et gennemsigtigt, sammenhængende og omfattende referenceinstrument til vurdering og sammenligning af kompetenceniveauer. Rammen skelner mellem basisbrugere, uafhængige brugere og kvalificerede brugere, hvor sidstnævnte er i stand til at arbejde eller studere på det vurderede sprog. I 2018 blev referencerammen suppleret med nye deskriptorer for mægling, tegnsprog og andre områder og med samlinger af deskriptorer for unge lærende med henblik på at gøre den mere tilgængelig for en bredere offentlighed.
- (21) Europass-sprogpasset er en standardiseret model for selvsvurdering af sprogfærdigheder, som anvender den fælles europæiske referenceramme for sprog. Den hjælper borgerne med at formidle deres sprogfærdigheder i en mobilitetsperiode til enten uddannelses- eller beskæftigelsesformål og hjælper samtidig arbejdsgiverne med at forstå arbejdsstyrkens sprogfærdigheder.
- (22) Den Europæiske Sprogpris⁹ tildeles for at belønne høj kvalitet og innovation i sprogundervisningen i alle de deltagende lande. Den er et incitament for skoler og andre institutioner til at anvende nye metoder og strategier i forbindelse med lokale, regionale, nationale eller europæiske prioriteter. Sprogprisen har medvirket til at øge bevidstheden om det europæiske samarbejde inden for sprogundervisning og -indlæring og til at fremme den flersprogede dynamik på tværs af uddannelsessektorer.
- (23) Alle medlemsstaterne har erkendt behovet for at fremme flersprogethed og udvikle flersproget kompetence i Unionen. Europa-Kommissionen vil arbejde på et forslag til et nyt sæt europæiske uddannelsesbenchmarks sammen med muligheder for dataindsamling, der kan omfatte et europæisk benchmark for sproglige kompetencer, med henblik på at give et mere præcist billede af flersproget kompetence i Unionen. Rådet vil drøfte og vedtage disse benchmarks i forbindelse med opstillingen af den nye strategiramme på uddannelsesområdet efter 2020.

⁹ Den Europæiske Sprogpris tildeles på nationalt plan og støttes gennem programmet Erasmus+.

- (24) Samtidig med at denne henstilling anerkender, at flersproget kompetence tilegnes gennem hele livet, og at der bør være muligheder i alle livets faser, omhandler den især uddannelse på primær- og sekundærtrinnet, herunder om muligt dagtilbud og grundlæggende erhvervsuddannelse.
- (25) Denne henstilling er i fuld overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet,

HENSTILLER, AT MEDLEMSSTATERNE

i overensstemmelse med national og europæisk lovgivning, tilgængelige ressourcer og nationale forhold samt i tæt samarbejde med alle relevante interessenter:

1. undersøger mulighederne for at hjælpe alle unge med før afslutningen af en ungdomsuddannelse – ud over de sprog, der undervises på – at tilegne sig et kompetenceniveau i mindst ét andet europæisk sprog, hvis det er muligt, der giver dem mulighed for at anvende sproget effektivt til sociale formål, til læring og i erhvervsøjemed, og tilskynde dem til at tilegne sig endnu et sprog (et tredje sprog) på et niveau, der giver dem mulighed for at kommunikere flydende til en vis grad¹⁰
2. anvender samlede tilgange til at forbedre sprogundervisningen og -indlæringen på nationalt, regionalt eller lokalt niveau eller på skoleniveau, alt efter hvad der er relevant, og, hvor det er relevant, ved hjælp af de eksempler på politikker, der er anført i bilaget
3. sikrer, at alle sektorer inden for uddannelse på primær- og sekundærtrinnet medtages, idet der begyndes så tidligt som muligt, herunder grundlæggende erhvervsuddannelse

¹⁰ Tilegnelse af klassiske sprog som oldgræsk og latin kan være en del af lærendes sprogfærdigheder.

4. støtter udviklingen af sproglig bevidsthed i skoler og erhvervsuddannelsesinstitutioner som led i sådanne samlede tilgange ved at:
- a. yde aktiv støtte til og anerkende lærendes og læreres mobilitet, herunder ved at gøre brug af de muligheder, der tilbydes i Unionens relevante finansieringsprogrammer
 - b. styrke kompetencen i de sprog, der undervises på, som grundlag for yderligere læring og uddannelsesmæssige resultater i skolen for alle lærende og navnlig lærende med migrant- eller flygtningebaggrund eller fra dårligt stillede miljøer
 - c. hjælpe lærende med at udvide deres kompetencer i de sprog, der undervises på, ved at støtte lærere i forbindelse med anvendelse af særlig sprogbrug på deres respektive fagområder, bl.a. ved at øge bevidstheden om forskellige sprogregistre og et specifikt ordforråd
 - d. fremme kontinuitet i sprogundervisningen mellem de forskellige skoleniveauer
 - e. værdsætte lærendes sproglige mangfoldighed og udnytte den som en læringsressource, blandt andet ved at inddrage forældre, andre omsorgspersoner og det bredere lokalsamfund i sprogundervisningen
 - f. overveje muligheder for at vurdere og validere sproglige kompetencer, der ikke indgår i undervisningsplaner, men som er erhvervet i uformel læring (f.eks. i tilfælde af lærende med migrant- eller flygtningebaggrund eller med tosproget baggrund) eller i et formelt skolesystem i et andet land, hvor lærende har været bosat, for eksempel ved at udvide antallet af sprog, der kan tilføjes lærendes kvalifikationer ved afslutningen af skoleuddannelse
 - g. styrke anvendelsen af den fælles europæiske referenceramme for sprog, navnlig for at inspirere til udvikling inden for sprogundervisningsplaner, - prøver og - vurdering

- h. sikre støtte til skoler, så de kan fastlægge deres egen tilgang til sprogindlæring, samtidig med at national lovgivning overholdes, og hjælpe skoler med aktivt at værdsætte og anvende deres sproglige mangfoldighed
 - i. give skoler og uddannelsescentre muligheder for at styrke deres europæiske perspektiv, f.eks. gennem fortsat gennemførelse af Den Europæiske Sprogpris, udvikling af skolemærker med et særligt europæisk perspektiv og organisering af nationale arrangementer om sproglig mangfoldighed
5. støtter lærere, undervisere, inspektører og skoleledere i forbindelse med udvikling af sproglig bevidsthed ved at:
- a. investere i grund-, efter- og videreuddannelse af sproglærere, hvor det er relevant, for at styrke deres kompetencer og tiltrække og fastholde personale med henblik på at opretholde et bredt sprogtilbud inden for uddannelse på primær- og sekundærtrinet
 - b. styrke det frivillige samarbejde mellem institutioner med ansvar for grund-, efter- og videreuddannelse af sproglærere
 - c. medtage forberedelse til sproglig mangfoldighed i klasseværelset i grunduddannelsen og den løbende faglige udvikling af lærere og skoleledere
 - d. fremme studieophold i udlandet for studerende på læreruddannelsen og tilskynde til mobilitet for alle lærere, undervisere, inspektører og skoleledere
 - e. fremme integration og anerkendelse af læringsmobilitet inden for uddannelse af sproglærere, således at nyuddannede sproglærere kan få gavn af helst et semesters lærings- eller undervisningsophold i et andet land, især gennem programmet Erasmus+

- f. fremme brug af eTwinning¹¹ og andre former for virtuelt samarbejde samt opbygning af personlige netværk for at berige læringserfaringer i skoler og udvikle flersproget kompetence for lærere og elever
 - g. fremme samarbejdsbaseret undervisning mellem sproglærere og lærere i andre fag
6. fremmer forskning i og anvendelse af innovativ, inklusiv og flersproget pædagogik, herunder f.eks. brug af digitale værktøjer, gensidig forståelse og metoder til at undervise i fag på et fremmedsprog (integreret indholds- og sproglæring), og fornyer lærergrunduddannelsen
 7. sikrer, at de sproglige kompetencer, der tilegnes i forskellige faser af uddannelse, overvåges og supplerer eksisterende oplysninger om tilvejebringelse af sprogindlæring
 8. aflægger rapport gennem eksisterende rammer og værktøjer om erfaringer og fremskridt med fremme af sprogindlæring,

OG BIFALDER, AT KOMMISSIONEN AGTER AT

9. støtte opfølgningen af denne henstilling ved at lette gensidig læring blandt medlemsstaterne og ved i samarbejde med medlemsstaterne at udvikle flersprogede værktøjer og ressourcer, f.eks.:
 - a. retningslinjer om, hvordan sprogundervisning og -vurdering sammenkædes med den fælles europæiske referenceramme for sprogkompetencer¹²
 - b. evidensbaseret vejledende materiale om nye former for læring og understøttende tilgange, også for sprog, der ikke indgår i undervisningsplaner

¹¹ eTwinning er et fællesskab af lærere fra skoler på børnehaveklasse- til ungdomsuddannelsesniveau, som findes på en sikker internetplatform.

¹² Baseret på Europarådets erfaring med og ekspertise inden for opstilling og opdatering af referencerammen og på Det Europæiske Center for Moderne Sprog og Europa-Kommissionens erfaring med og ekspertise inden for anvendelse af dette arbejde på uddannelse af lærere gennem projekter, der finansieres i fællesskab.

- c. digitale værktøjer til sprogindlæring og faglig udvikling af uddannelsespersonale inden for sprogindlæring, såsom omfattende åbne onlinekurser, selvvurderingsværktøjer¹³ og netværk, herunder eTwinning og School Education Gateways Teacher Academy
 - d. metoder og værktøjer til støtte for overvågning af flersproget kompetence i Unionen
10. styrke mobiliteten for skoleelever, lærende inden for erhvervsuddannelse og lærere, undervisere, inspektører og skoleledere inden for rammerne af programmet Erasmus+ og generelt støtte anvendelse af EU-finansiering, såsom Erasmus+, Horisont 2020, Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden (AMIF) og de europæiske struktur- og investeringsfonde, hvor det er relevant, til gennemførelsen af denne henstilling og bilaget hertil, uden at dette berører forhandlingerne om den næste flerårige finansielle ramme
11. styrke samarbejdet med Europarådet og Det Europæiske Center for Moderne Sprog inden for sprogindlæring for at fremme innovative metoder inden for sprogundervisning og -indlæring og øge bevidstheden om den afgørende rolle, som sprogindlæring spiller i moderne samfund
12. aflægge rapport om opfølgningen af gennemførelsen af denne henstilling, primært gennem eksisterende rammer og værktøjer.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

Formand

¹³ Europass omfatter på nuværende tidspunkt et selvvurderingsværktøj for sprogkompetence, og funktionen og effektiviteten af dette vil blive undersøgt som led i gennemførelsen af Europass-afgørelsen.

Sproglig bevidsthed i skoler – udvikling af samlede tilgange til sprogindlæring

Gennemførelsen af henstillingen om sprogindlæring kan understøttes af samlede sprogtilgange. Dette bilag omfatter en række pædagogiske principper og eksempler på god praksis, som har det til fælles, at deres mål er at øge den generelle sproglige bevidsthed i skoler med det endelige mål at forbedre resultaterne af sprogindlæring.

Sprogundervisning er et vigtigt element i alle fag, når der ses på de forskellige måder, som sprog anvendes på i klasseværelset, og den afgørende rolle, som sprog spiller i forbindelse med indlæring og forståelse af fagligt indhold. Opnåelse af en god beherskelse af akademisk sprog går hånd i hånd med udviklingen af fagkendskab og forståelse.

Sproglig bevidsthed i skoler og erhvervsuddannelsesinstitutioner kan støtte forståelsen af, at sprogindlæring er en dynamisk og vedvarende proces – tilegnelsen af førstesproget og dets forskellige registre og stilarter fortsætter og er nært forbundet med indlæringen af andre sprog, på forskellige kompetenceniveauer svarende til den enkelte lærendes omstændigheder, behov og interesser.

Sproglig bevidsthed i skoler og erhvervsuddannelsesinstitutioner kan understøtte overvejelser om den sproglige dimension på alle niveauer af skolers organisation, undervisning og praksis: inden for udvikling af læse- og skrivefærdigheder, indlæring af fremmedsprog, fagundervisning, anerkendelse af andre sprog, som elever anvender, kommunikation med forældre og med det bredere skolemiljø mv.

Tæt samarbejde mellem forskellige medlemmer af skolefællesskabet, ideelt set inden for rammerne af en opfattelse af skolen som en læringsorganisation eller inden for en helhedsskoletilgang, kan fremme en sådan forståelse af sproglig bevidsthed.

For at støtte den sproglige bevidsthed i skoler og erhvervsuddannelsesinstitutioner er der identificeret følgende eksempler på god praksis.

1. Flersprogethed i skoler og erhvervsuddannelsesinstitutioner

- En positiv holdning til sproglig mangfoldighed kan bidrage til at skabe et sprogvenligt miljø, hvor indlæring og brug af flere sprog opfattes som en rigdom og en ressource. Bevidstheden om betydningen af sprogindlæring og af de uddannelsesmæssige, kognitive, sociale, interkulturelle, faglige og økonomiske fordele ved en bredere anvendelse af sprog kan øges og fremmes.
- Udvikling af sprogkompetence og sproglig bevidsthed kan integreres på tværgående vis i undervisningsplaner. Integrering af sprog og andre fag kan gøre det muligt at tilvejebringe mere autentisk indlæring med henblik på situationer i det virkelige liv.
- Lærendes motivation til at studere sprog kan øges ved at skabe forbindelse mellem uddannelsesindhold og deres eget liv og interesser ved at tage højde for uformel læring og fremme synergi med aktiviteter uden for undervisningsplaner. Forbindelser mellem brugen af sprog i hverdagen og skoler eller erhvervsuddannelsesinstitutioner kan styrkes ved at anerkende tidligere sprogindlæring og ved at give mulighed for at tilføje flersproget kompetence fra uformel læring (f.eks. i tilfælde af lærende med migrant- eller flygtningebaggrund eller med tosproget baggrund) eller fra et formelt skolesystem i et andet land, hvor lærende tidligere har været bosat, på eksamensbeviser.
- Lærendes samlede sprogfærdigheder kan værdsættes og støttes i skolen og desuden anvendes som en pædagogisk ressource til yderligere indlæring for alle lærende. Elever kan hjælpe hinanden med at lære, forklare deres sprog til de andre og sammenligne sprog.
- Skoler kan tilbyde en bredere vifte af sprog ud over de vigtigste globale kommunikationssprog. Udbredelsen heraf kan variere afhængigt af, om et land har to eller flere officielle sprog, eller om der er en erklæret interesse i at fremme indlæring af et nabolands sprog.

- Oprettelse af partnerskaber mellem dagtilbudsinstitutioner og skoler i grænseregioner vil tilskynde børn til at lære deres nabos sprog fra en tidlig alder og mindske sprogbarrierer i grænseregioner.
- Skoler og erhvervsuddannelsesinstitutioner kan tilskyndes yderligere til at anvende den europæiske sprogdag og Den Europæiske Sprogpris for at fremme sprogindlæring og sproglig mangfoldighed. Skolemærker med en særlig europæisk dimension kan fremmes for at give skoler og uddannelsescentre et europæisk perspektiv.

2. Effektiv og innovativ undervisning med henblik på styrket sprogindlæring

- Potentialet i digitale værktøjer kan udnyttes til fulde til at styrke sprogindlæring og sprogundervisning og -vurdering. Teknologi kan i vidt omfang anvendes til at udvide udbuddet af sprog og give muligheder for sproglig påvirkning og kan være meget nyttig til at støtte de sprog, der ikke undervises i i skoler. Udvikling af kritisk tænkning og mediekendskab samt en hensigtsmæssig og sikker anvendelse af teknologi kan være et afgørende læringselement i denne forbindelse.
- Virtuelt samarbejde mellem skoler gennem eTwinning og andre former for virtuelt samarbejde kan give unge mulighed for at forbedre sprogindlæringen, arbejde med jævnaldrende fra et andet land og forberede mobilitet med henblik på studier, uddannelse eller frivilligt arbejde i udlandet.
- Elevmobilitet, herunder gennem Erasmus+, kan gøres til en fast del af indlæringsprocessen. Dette bør omfatte virtuel og omfattende personalemobilitet.
- Lærere, undervisere og lærende kan anvende en blanding af diagnostisk, formativ og sammenfattende vurdering til at overvåge og evaluere sprogudvikling; individuelle sprogmapper anvendes til at følge fremskridt, f.eks. gennem den europæiske sprogmappe eller Europass-sprogpasset.

3. Støtte til lærere og undervisere

- Lærere, der underviser i moderne sprog, kan tilskyndes til at deltage i udvekslingsordninger med lande, hvor deres målsprog tales, som led i deres grunduddannelse og/eller videre faglige udvikling. Nyuddannede sproglærere kan have tilbragt helst et semester med læring eller undervisning i udlandet.
- Lærere og undervisere, der underviser i andre fag end moderne sprog, kan tilegne sig sproglig bevidsthed og viden om sproglig didaktik og strategier til at støtte lærende.
- Sprogassistenter kan indgå i sprogundervisningen og udnytte mulighederne i udvekslingsordninger mellem medlemsstater.
- Muligheder for løbende faglig udvikling kan gøres tilgængelige for alle lærere (gennem netværk, praksisfællesskaber, omfattende onlinesproglærkurser, ekspertisecentre, samarbejdsorienteret onlinelæring, forskning gennem samarbejdsforanstaltninger mv.), så de kan holde sig ajour med de seneste pædagogiske innovationer og opkvalificere sig.

4. Partnerskaber og forbindelser i det bredere skolemiljø som støtte for sprogindlæring

- Skoler og erhvervsuddannelsesinstitutioner kan samarbejde med forældre om, hvordan de kan støtte deres børns sprogindlæring, især når børn vokser op med mere end ét sprog eller anvender et andet sprog hjemme end det, der undervises på.
- Skoler og erhvervsuddannelsesinstitutioner kan udvikle partnerskaber med sprogcentre/sproglaboratorier, offentlige biblioteker, kulturcentre eller andre kultursammenslutninger, universiteter og forskningscentre for at skabe mere engagerende læringsmiljøer, berige tilegnelsen af sprog og forbedre og innovere undervisningspraksis.

- Skoler, erhvervsuddannelsesinstitutioner og kommuner kan sammenlægge ressourcer for at skabe sprogcentre med et større udbud af sprog med henblik på at bevare mindre talte sprog og/eller sprog, der ikke undervises i i skolen.
 - Samarbejde med arbejdsgivere i regionen eller uden for den kan bidrage til at øge forståelsen af betydningen af flersproget kompetence i arbejdslivet og bidrage til at sikre, at tilegnet flersproget kompetence effektivt fremmer beskæftigelsesegnethed.
 - Partnerskaber på tværs af grænserne mellem uddannelsesinstitutioner i grænseregioner bør tilskyndes. Mobilitet for studerende, lærere, undervisere og administrativt personale samt ph.d.-studerende og forskere kan lettes ved at tilbyde information om og kurser i de sprog, der tales i nabolande. Ved at fremme flersprogethed som led i sådanne partnerskaber på tværs af grænserne kan nyuddannede forberedes til at komme ind på arbejdsmarkedet på begge sider af grænserne.
 - Fremme samarbejde mellem læreruddannelsesinstitutioner.
-